

ZIMBABWE SCHOOL EXAMINATIONS COUNCIL
GRADE SEVEN EXAMINATION, SPECIMEN PAPER.

TSHIVENDA
PAPER 2

709/2

SPECIMEN PAPER

Time: 1 hour 45 minutes

NDAELA KHA VHAÑWALI VHA MULINGO

Mulingo uyu u tea u ñwaliwa vhukati ha awara **nthihi na minithi ya fuiñatñhanu.**
(1 hour 45 minutes)

1. Vhala ndaela idzi nga **ñhogomelo** u sa athu thoma mulingo.
2. Arali u sa pfesesi, vhudzisa muñwalisi wa mulingo u sa athu thoma.
3. Shumisa tshiñwalisi tsha **muvhala wa lutombo** kana **mutswu** kha u ñwala phindulo dzau.
4. U songo vula bammbiri **ili** u sa athu **divhadziwa**.
5. Kha tshipiñda tsha u thoma, nanga **ñhoho** nthihi u ñwale nga hayo.
6. Ñwala dzina **lau**, nomboro ya bulege ine wa ñwalela hone na nomboro yau iwe muñwali zwikhalani zve wa fhiwa bammbirini **lau** **la** phindulo.
7. Ñwala phindulo dzau nga Tshivenda tsho kunaho.
8. Arali wo shumisa mabammbiri mavhili kana u fhira, a vhofhekanye.
9. Vhañwali vha eletshedzwa uri vha fhedze awara nthihi kha tshipiñda tsha u thoma.

NYELETSHEDZO KHA VHAÑWALI

Maraga dzine dza fhiwa mbudziso inwe na inwe kana tshipiñda tsha mbudziso dzo sumbedziwa zwidangani [] magumoni a mbudziso.

Bammbiri ili li na masiatari ina o ñwaliwaho.

Copyright: Zimbabwe School Examinations Council, Specimen Paper.

TSHIPIDA A (20 MARKS)**1 MAANEA**

Nangani tshoho nthihi kha dzi tevhelaho ni n̄wale nga ha yo nga maiphi a dafumbili uya kha dafuina (120-140 words). Arali no nanga luñwalo, diresi, u resha, na u onesa a zwi katelwi kha tshivalo tsha maipfi. Arali no nanga nyambedzano madzina a vhathu vhane vha vha vha khou ambedzana ha katelwi kha tshivalo tsha maipfi.

- (a) N̄walani tshirendo nga fhasi ha tshoho line ya ri pfunzo.
- (b) Gomelelo la nanwaha a lo ngo siya shango. N̄walani maanea nga ha gomelelo.
- (c) Khotsi anu vho renga goloi ntswa, n̄walelani mukomana wanu luñwalo ni tshi mu divhadza nga ha yo.
- (d) Thophi di tshiñwe tsha zwiñiwa zwa sialala. Nwalani maanea ni tshi talutshedza nga ha kubikele kwa yo.
- (e) Ho itwa vhutambo ha u fha tshikolo tshanu dzikhomphyutha. N̄walani muvhigo kha muhulwane wa komiti ya tshikolo ni tshi sumbedza ndeme yadzo.

TSHIPIDA B (10 MARKS)**2 NGANEA NA MAMWELEDZO****VHALANI TSHIRENDO NI KONOU FHIDULA MBUDZISO DZI TEVHELALO.**

Miri

Lo ambara lo naka shango lashu
 Lo nakiswa nga miri
 Vhukovhela na Vhubvadvha i hone
 Devhula na Tshipembe i hone
 Ngala, matari, midzi na matanda
 Ndi muri wo fhelelaho wo nakaho.

Ri ye midini yo tavhiwa
 Dakani hone Nwali o i tavha
 Milamboni yo dalafhala yo naka
 Zwikoloni vhana vho i tavha
 Dzithavhani ndi hone Nwali he a i anza
 Yone yo nakisa mupo washu wa kuna.

Musi Nwali o tevhula awe
 Hu dalafhala lu akhamadzaho
 Mbudzi na ngu thalangwa ndi dzadzo
 Phala na ntsa dza fura luvhilo dza anza
 Dzo fura matari a miri na thalangwa.

Phuka na vhathu zwi a fema
 Muya wo kunaho u bvaho mirini
 Thura mapako a miri ndi midzi yadzo
 Zwiṛoni zwo shulula zwitahani
 Mapfene na thoho midzi ndi miri
 Zwiḽiwa i yone mitshelo.

Thongoma na thangule vhathu vho fhunga
 Matanda a fhatṛa nṛdu, madanga na zwitumba
 Vhomaine vha ka matari dza adzululwa
 Midzi ya bwiwa vhathu vha khwatṛa
 Maduna mbaḁo ya vhewa mahadani vha ḽi dzhena.

Vhubindudzi nga matanda tsha vha tshilwadze
 Mbaḁo ya vha luswielo tshelede i tshikwamani
 Mirafho i tevhelaho ya gungula mudzweri wo fhela
 Muvhuso wa ilisa mbaḁo ra tenda
 Zwa sea zwa tanama murema o konyolela
 Mupo wa tshinyala ro sedza.

[Turn over]

MBUDZISO

- (a) Shango lo nakiswa nga mini? [1]
- (b) Miri i re dakani yo tavhiwa nga nnyi? [1]
- (c) Zwi tahani hu dzula mini? [1]
- (d) Maipfi ane a ri Nwali o tevhula awe kha tshirendo a amba mini? [1]
- (e) U ya nga ha tshirendo vhoimaine vha alafha vhathu nga mini? [1]

MANWELEDZO/PFUFHIFHADZO (5 MARKS)

- (f) Nweledzani tshirendo tshe na vhala nga maipfi a fui nathanu (45 words). [5]